

Dansk udgave

## Retsforskrifter

---

Indhold

I Retsakter hvis offentliggørelse er obligatorisk

.....

---

II Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk

**Rådet**

2002/358/EF:

- ★ **Rådets beslutning af 25. april 2002 om godkendelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer og om den fælles opfyldelse af forpligtelserne i forbindelse hermed** ..... 1

## II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

## RÅDET

## RÅDETS BESLUTNING

af 25. april 2002

**om godkendelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer og om den fælles opfyldelse af forpligtelserne i forbindelse hermed**

(2002/358/EF)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum, og artikel 300, stk. 3, første afsnit,

under henvisning til forslag fra Kommissionen <sup>(1)</sup>,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet <sup>(2)</sup>, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Det endelige mål for De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (i det følgende benævnt »konventionen«), som blev godkendt på Det Europæiske Fællesskabs vegne ved Rådets afgørelse 94/69/EF af 15. december 1993 om indgåelse af De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer <sup>(3)</sup>, er at opnå en stabilisering af koncentrationen af drivhusgasser i atmosfæren på et niveau, som forhindrer farlig menneskeskabt indvirkning på klimasystemet.

(2) Konferencen af parterne i konventionen konkluderede på sin første samling, at industrilandenenes tilsagn om hver især eller i fællesskab at stræbe efter at nedbringe deres udledning af kuldioxid og andre drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen til konventionen om beskyttelse af ozonlaget, til niveauerne for 1990 senest i 2000 ikke var tilstrækkeligt til at nå konventionens langsigtede mål om at forebygge farlige menneskeskabte indvirkninger på klimasystemet. Konferencen ene-

des desuden om at igangsætte en proces, som via vedtagelsen af en protokol eller et andet retligt instrument giver mulighed for at iværksætte passende foranstaltninger for perioden efter 2000 <sup>(4)</sup>.

(3) Denne proces førte til vedtagelsen den 11. december 1997 af Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer <sup>(5)</sup> (i det følgende benævnt »protokollen«).

(4) Konferencen af parterne i konventionen besluttede på sin fjerde samling at vedtage Buenos Aires-handlingsplanen med henblik på at nå til enighed om gennemførelsen af vigtige elementer i protokollen ved partskonferencens sjette samling <sup>(6)</sup>.

(5) De vigtigste elementer i gennemførelsen af Buenos Aires-handlingsplanen blev fastlagt ved konsensus ved partskonferencens genoptagne sjette samling i Bonn fra den 19. til den 27. juli 2001 <sup>(7)</sup>.

(6) På den 7. konference mellem parterne i Marrakesh fra den 29. oktober til den 10. november 2001 blev der enstemmigt vedtaget en række beslutninger med henblik på Bonn-overenskomsternes ikrafttrædelse <sup>(8)</sup>.

<sup>(4)</sup> Beslutning 1/CP.1 »Berlin-mandatet: Justering af konventionens artikel 4, stk. 2, litra a) og b), herunder forslag vedrørende en protokol og beslutninger om opfølgning«.

<sup>(5)</sup> Beslutning 1/CP.3 »Vedtagelse af Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer«.

<sup>(6)</sup> Beslutning I/CP.4 »Buenos Aires-handlingsplanen«.

<sup>(7)</sup> Beslutning 5/CP.6 »Gennemførelse af Buenos Aires-handlingsplanen«.

<sup>(8)</sup> Beslutningerne 2-24/CP.7 »Marrakesh-aftalerne«.

<sup>(1)</sup> EFT C 75 E af 26.3.2002, s. 17.

<sup>(2)</sup> Udtalelse afgivet den 6.2.2002 (endnu ikke offentliggjort i EFT).

<sup>(3)</sup> EFT L 33 af 7.2.1994, s. 11.

- (7) Protokollen er i henhold til artikel 24 åben for ratificering, accept eller godkendelse for de stater og regionale organisationer for økonomisk integration, som har underskrevet den.
- (8) Protokollen giver i henhold til artikel 4 parterne mulighed for at opfylde deres forpligtelser i henhold til artikel 3 i fællesskab, idet de handler inden for rammerne af og sammen med en regional organisation for økonomisk integration.
- (9) Da protokollen blev underskrevet i New York den 29. april 1998, erklærede Det Europæiske Fællesskab, at Fællesskabet og dets medlemsstater ville opfylde deres respektive forpligtelser i henhold til protokollens artikel 3, stk. 1, i fællesskab i overensstemmelse med artikel 4.
- (10) Med beslutningen om i fællesskab at opfylde deres forpligtelser i henhold til artikel 4 i Kyoto-protokollen er Fællesskabet og medlemsstaterne i fællesskab ansvarlige i medfør af denne artikels stk. 6 og i henhold til protokollens artikel 24, stk. 2, for at Fællesskabet opfylder sine kvantitative emissionsreduktionsforpligtelser i henhold til protokollens artikel 3, stk. 1. Medlemsstaterne er derfor i henhold til artikel 10 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab enkeltvis og samlet forpligtet til at træffe alle almindelige eller særlige foranstaltninger, som er egnede til at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, som følger af foranstaltninger, der er truffet af Fællesskabets institutioner, herunder Fællesskabets kvantitative emissionsreduktionsforpligtelser i henhold til protokollen, til at lette gennemførelsen af disse forpligtelser og til at afholde sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe opfyldelsen af disse forpligtelser i fare.
- (11) Retsgrundlaget for enhver senere beslutning i tilknytning til Fællesskabets godkendelse af fremtidige emissionsreduktionsforpligtelser vil blive bestemt af den pågældende beslutnings indhold og virkning.
- (12) Rådet enedes om hver medlemsstats bidrag til Fællesskabets samlede reduktionsforpligtelse i Rådets konklusioner af 16. juni 1998 <sup>(1)</sup>. Visse medlemsstater fremkom med antagelser vedrørende emissioner i referenceåret samt fælles og koordinerede politikker og foranstaltninger. Bidragene er differentieret i henhold til bl.a. hver medlemsstats forventede økonomiske vækst, energikilder og industrielle struktur. Rådet nåede også til enighed om, at aftalens vilkår skulle medtages i Rådets afgørelse om Fællesskabets godkendelse af protokollen. Protokollens artikel 4, stk. 2, pålægger Fællesskabet og dets medlemsstater at meddele sekretariatet, som er oprettet ved konventionens artikel 8, aftalens vilkår den dag, hvor deres ratificerings- eller godkendelsesinstrumenter deponeres. Fællesskabet og dets medlemsstater har en forpligtelse til at iværksætte foranstaltninger med sigte på, at Fællesskabet kan opfylde sine forpligtelser i henhold til protokollen, uden at dette i øvrigt berører den enkelte medlemsstats ansvar over for Fællesskabet og de andre medlemsstater med hensyn til at opfylde sine egne forpligtelser.
- (13) Fællesskabets og medlemsstaternes emissioner i referenceåret fastlægges ikke endeligt før protokollen træder i kraft. Når emissionerne i referenceåret er endeligt fastlagt og senest inden forpligtelsesperiodens start, fastsætter Fællesskabet og medlemsstaterne emissionsniveauerne udtrykt i tons kuldioxidækvivalent i henhold til proceduren i artikel 8 i Rådets beslutning 93/389/EØF af 24. juni 1993 om en overvågningsmekanisme for emissionen af CO<sub>2</sub> og andre drivhusgasser i Fællesskabet <sup>(2)</sup>.
- (14) Det Europæiske Råd bekræftede på sit møde i Göteborg den 15. og 16. juni 2001, at Fællesskabet og medlemsstaterne er fast besluttet på at opfylde deres forpligtelser i henhold til protokollen, og at Kommissionen vil udarbejde et forslag til ratificering inden udgangen af 2001, så Fællesskabet og medlemsstaterne hurtigt kan opfylde deres tilsagn om at ratificere protokollen.
- (15) Det Europæiske Råd bekræftede på sit møde i Læken den 14. og 15. december 2001, at Den Europæiske Union er besluttet på at opfylde sine forpligtelser i henhold til Kyoto-protokollen, og bekræftede sit ønske om, at denne protokol træder i kraft inden verdensstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg den 26. august til 4. september 2002.
- (16) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af denne beslutning bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EØF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen <sup>(3)</sup> —

## VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

## Artikel 1

Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer («protokollen»), som blev underskrevet den 29. april 1998 i New York, godkendes herved på vegne af Det Europæiske Fællesskab.

Teksten til protokollen er gengivet i bilag I.

<sup>(1)</sup> Dok. 9702/98 af 19. juni 1998 fra Rådet for Den Europæiske Union, som afspejler konklusionerne fra miljørådsmødet den 16.-17. juni 1998, bilag I.

<sup>(2)</sup> EFT L 167 af 9.7.1993, s. 31. Beslutningen er senest ændret ved Rådets beslutning 1999/296/EF (EFT L 117 af 5.5.1999, s. 35).

<sup>(3)</sup> EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

*Artikel 2*

Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater opfylder deres forpligtelser i henhold til protokollens artikel 3, stk. 1, i fællesskab i overensstemmelse med protokollens artikel 4, og under fuld overholdelse af artikel 10 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

De kvantitative emissionsbegrænsninger og reduktionsforpligtelser, som Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater har påtaget sig med henblik på fastsættelse af de respektive emissionsniveauer, som er tildelt hver enkelt af dem i den første periode med kvantitative emissionsbegrænsnings- og reduktionsforpligtelser fra 2008 til 2012, er opført i bilag II.

Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater iværksætter de nødvendige foranstaltninger for at overholde de emissionsniveauer, der er opført i bilag II, som fastsat i henhold til artikel 3.

*Artikel 3*

Kommissionen fastsætter senest den 31. december 2006 og i overensstemmelse med proceduren i denne beslutnings artikel 4, stk. 2, de respektive emissionsniveauer, som er tildelt Det Europæiske Fællesskab og hver medlemsstat udtrykt i tons kuldioksidækvivalent, når de endelige tal for emissioner i referencåret foreligger, og på grundlag af de kvantitative emissionsbegrænsnings- eller reduktionsforpligtelser, der er opført i bilag II, under hensyntagen til de metoder for vurdering af menneskeskabte emissioner efter kilde og eliminering ved dræn, som er omhandlet i protokollens artikel 5, stk. 2, og fremgangsmåden til beregning af de tildelte mængder i henhold til protokollens artikel 3, stk. 7 og 8.

Den mængde, der er tildelt Det Europæiske Fællesskab og hver af dets medlemsstater, er lig deres respektive emissionsniveau, som fastsat i henhold til denne artikel.

*Artikel 4*

1. Kommissionen bistås af det udvalg, der er nedsat ved artikel 8 i beslutning 93/389/EØF.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF.

Tidsrummet i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF, fastsættes til tre måneder.

3. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

*Artikel 5*

1. Formanden for Rådet bemyndiges herved til at udpege den eller de personer, der er bemyndiget til på Det Europæiske

Fællesskabs vegne at underrette Sekretariatet for De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer om denne beslutning i overensstemmelse med protokollens artikel 4, stk. 2.

2. Formanden for Rådet bemyndiges herved til at udpege den eller de personer, der er bemyndiget til, samme dag som underretningen finder sted i henhold til stk. 1, at deponere godkendelsesinstrumentet hos generalsekretæren for De Forenede Nationer i overensstemmelse med protokollens artikel 24, stk. 1, for at udtrykke Fællesskabets samtykke til at være bundet.

3. Formanden for Rådet bemyndiges herved til at udpege den eller de personer, der er bemyndiget til, samme dag som underretningen finder sted i henhold til stk. 1, at deponere kompetenceerklæringen i bilag III i overensstemmelse med protokollens artikel 24, stk. 3.

*Artikel 6*

1. Når medlemsstaterne deponerer deres ratificerings- og godkendelsesinstrumenter vedrørende protokollen, meddeler de samtidig og på egne vegne nærværende beslutning til Sekretariatet for De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer i overensstemmelse med protokollens artikel 4, stk. 2.

2. Medlemsstaterne tilstræber at iværksætte de nødvendige foranstaltninger med henblik på, at deres ratificerings- og godkendelsesinstrumenter deponeres samtidig med Det Europæiske Fællesskabs og de øvrige medlemsstaters instrumenter og så vidt muligt senest den 1. juni 2002.

3. Medlemsstaterne underretter senest den 1. april 2002 Kommissionen om deres beslutning om ratificering eller godkendelse af protokollen eller, efter omstændighederne, om den sandsynlige dato for afslutningen af de nødvendige procedurer. Kommissionen fastsætter i samråd med medlemsstaterne en dato for samtidig deponering af ratificerings- og godkendelsesinstrumenterne.

*Artikel 7*

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 25. april 2002.

På Rådets vegne

M. RAJOY BREY

Formand

## BILAG I

## OVERSÆTTELSE

**KYOTO-PROTOKOLLEN TIL DE FORENEDE NATIONERS RAMMEKONVENTION OM KLIMAÆNDRINGER**

PARTERNE I DENNE PROTOKOL,

SOM er parter i De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, i det følgende benævnt »konventionen«,

SOM BESTRÆBER SIG PÅ at nå endemålet med konventionen som anført i dennes artikel 2,

SOM MINDER OM konventionens bestemmelser,

SOM FØLGER principperne i konventionens artikel 3,

I HENHOLD TIL Berlin-mandatet, der blev vedtaget ved beslutning 1/CP.1 af partskonferencen for konventionen under dens første samling,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

*Artikel 1*

I denne protokol gælder de definitioner, der er anført i konventionens artikel 1, såvel som følgende definitioner:

- 1) »Partskonference«: konferencen for parterne i konventionen.
- 2) »Konvention«: De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, der blev vedtaget i New York den 9. maj 1992.
- 3) »Mellemstatsligt Panel for Klimaændringer«: Det Mellemstatslige Panel for Klimaændringer, som blev etableret i 1988 i fællesskab mellem Den Meteorologiske Verdensorganisation og De Forenede Nationers Miljøprogram.
- 4) »Montreal-protokollen«: Montreal-protokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget, som blev vedtaget i Montreal den 16. september 1987, med efterfølgende justeringer og ændringer.
- 5) »Tilstedeværende og stemmeafgivende parter«: parter, der er til stede og afgiver stemme for eller imod.
- 6) »Part«: en part i protokollen, medmindre andet fremgår af sammenhængen.

- 7) »Bilag I-part«: en part, der er opført i konventionens bilag I, med eventuelle ændringer, eller en part, der har givet meddelelse i henhold til konventionens artikel 4, stk. 2, litra g).

*Artikel 2*

1. Med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling skal hver bilag I-part, ved opfyldelsen af sine kvantitative emissionsbegrænsninger og reduktionsforpligtelser i henhold til artikel 3:
  - a) gennemføre og/eller opstille politikker og foranstaltninger i overensstemmelse med sine nationale forhold, så som:
    - i) forbedring af energieffektiviteten i relevante sektorer af den nationale økonomi
    - ii) beskyttelse og forbedring af dræn og reservoirer for drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, idet parten tager hensyn til sine forpligtelser i henhold til relevante internationale miljøaftaler; fremme af bæredygtig skovforvaltningspraksis og nyplantning og genplantning med skov
    - iii) fremme af bæredygtige landbrugsformer ud fra overvejelser om klimaændringerne
    - iv) forskning i og fremme, udvikling og øget anvendelse af nye og vedvarende energiformer, af kuldioxidbindingsteknologier og af avancerede og nyskabende, miljørigtige teknologier

- v) progressiv nedbringelse eller gradvis fjernelse af markedsbrister, skattemæssige incitamerter, skatte- og afgiftsfrigørelser og subsidier inden for alle drivhusgasudledende sektorer, der strider mod konventionens formål, samt anvendelse af markedsinstrumenter
- vi) tilskyndelse til passende reformer inden for relevante sektorer med sigte på at fremme politikker og foranstaltninger, som begrænser eller reducerer emissionen af drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen
- vii) foranstaltninger til at begrænse og/eller reducere emissionen af drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, inden for transportsektoren
- viii) begrænsning og/eller reduktion af emissionen af metan gennem genanvendelse og brug i forbindelse med affaldshåndtering samt inden for produktion, transport og distribution af energi
- b) samarbejde med andre af disse parter, i medfør af konventionens artikel 4, stk. 2, litra e), nr. i), om at forbedre den individuelle og samlede effektivitet af de politikker og foranstaltninger, de vedtager efter denne artikel. Med dette mål for øje tager disse parter skridt til at dele deres erfaringer og udveksle oplysninger om sådanne politikker og foranstaltninger, herunder udvikling af metoder til at forbedre sammenligneligheden, gennemsigtigheden og effektiviteten heraf. Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, overvejer på sin første samling eller snarest muligt derefter, på hvilke måder et sådant samarbejde kan gøres lettere, idet den tager hensyn til alle relevante oplysninger.

2. Bilag I-parterne søger gennem samarbejde i Organisationen for International Civil Luftfart og Den Internationale Søfartsorganisation at begrænse og reducere emissionerne af drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, og som stammer fra brændsel til international luft- og skibsfart.

3. Bilag I-parterne stræber mod at gennemføre politikker og foranstaltninger efter denne artikel på en måde, der begrænser de negative virkninger mest muligt, herunder de negative virkninger af klimaændringer, virkningerne for den internationale samhandel såvel som sociale, miljømæssige og økonomiske virkninger for andre parter, herunder navnlig udviklingslandsparter og især de, der er nævnt i konventionens artikel 4, stk. 8 og 9, og under hensyntagen til konventionens artikel 3. Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, kan efter behov tage yderligere skridt for at fremme gennemførelsen af bestemmelserne i dette stykke.

4. Hvis partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, beslutter, at det vil være fordelagtigt at samordne nogle af de politikker og foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1, litra a), under hensyn til de forskellige nationale forhold og de mulige virkninger deraf, undersøger den, hvordan samordningen af disse politikker og foranstaltninger kan tilrettelægges.

### Artikel 3

1. Bilag I-parterne sikrer hver især eller i fællesskab, at deres samlede antropogene emissioner, udtrykt i kuldioxidækvivalenter, af drivhusgasserne i bilag A ikke overskrider deres tildelte mængder, beregnet i henhold til deres kvantitative emissionsbegrænsnings- og -reduktionsforpligtelser anført i bilag B og i overensstemmelse med denne artikel, med henblik på at reducere deres samlede emission af disse gasser med mindst 5 procent i forhold til 1990-niveauet i løbet af forpligtelsesperioden fra 2008 til 2012.

2. Hver af bilag I-parterne skal senest i 2005 have gjort bevisligt fremskridt i retning mod at opfylde deres forpligtelser efter denne protokol.

3. Nettoændringer i drivhusgasemissionerne fra kilder og i optaget gennem dræn, som følger af direkte, menneskeskabte ændringer i arealanvendelse eller skovbrugsaktiviteter, begrænset til nyplantning, genplantning og rydning af skov siden 1990, målt som verificerbare ændringer i kulstoflagrene i hver forpligtelsesperiode, anvendes til at opfylde forpligtelserne efter denne artikel for hver bilag I-part. Drivhusgasemissioner fra kilder og optag gennem dræn, som er forbundet med disse aktiviteter, rapporteres på en gennemsigtig og verificerbar måde og granskes i overensstemmelse med artikel 7 og 8.

4. Forud for den første samling for partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, skal hver bilag I-part forelægge Hjelpeorganet for Videnskabelig og Teknologisk Rådgivning data til vurdering, ud fra hvilke den pågældende parts kulstoflagre i 1990 kan bestemmes, og ud fra hvilke der kan foretages en beregning af ændringerne i partens kulstoflagre i de efterfølgende år. Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, træffer på sin første samling eller snarest muligt derefter beslutning om nærmere bestemmelser, regler og retningslinjer for, hvordan og hvilke yderligere menneskelige aktiviteter i tilknytning til ændringer i drivhusgasemissionerne og i optaget heraf i kategorierne landbrugsjord, ændringer i arealanvendelse og skovbrug der skal lægges til eller trækkes fra den tildelte mængde for bilag I-parter, idet der tages hensyn til usikkerhedsmomenter, gennemsigtighed i rapporteringen, verificerbarhed, Det Mellemstatslige Panel for Klimaændringers metodearbejde, råd-

givningen fra Hjelpeorganet for Videnskabelig og Teknologisk Rådgivning i henhold til artikel 5 samt de beslutninger, der træffes af partskonferencen. En sådan beslutning er gældende i den anden og i de efterfølgende forpligtelsesperioder. En part kan vælge at anvende en sådan beslutning på disse yderligere menneskelige aktiviteter i sin første forpligtelsesperiode, såfremt disse aktiviteter har fundet sted siden 1990.

5. Bilag I-parter med overgangsøkonomi, hvis referenceår eller -periode blev fastsat i henhold til beslutning 9/CP.2 på partskonferencens anden samling, anvender vedkommende referenceår eller -periode til gennemførelsen af deres forpligtelser i henhold til denne artikel. Enhver anden bilag I-part med overgangsøkonomi, som endnu ikke har indgivet sin første nationale meddelelse i henhold til konventionens artikel 12, kan også meddele partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, at den har til hensigt at anvende et andet historisk referenceår eller -periode end 1990 til gennemførelsen af sine forpligtelser i henhold til denne artikel. Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, afgør, om en sådan meddelelse kan accepteres.

6. Under hensyn til konventionens artikel 4, stk. 6, giver partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, bilag I-parter med overgangsøkonomi et vist spillerum i opfyldelsen af deres forpligtelser efter denne protokol, bortset fra de i denne artikel nævnte forpligtelser.

7. I den første forpligtelsesperiode med kvantitativ emissionsbegrænsning og -reduktion, fra 2008 til 2012, skal den mængde, der er tildelt hver bilag I-part, svare til den pågældende part i bilag B anførte procentdel af dennes samlede antropogene emissioner, udtrykt i kuldioxidækvivalenter, af de i bilag A opførte drivhusgasser i 1990 eller det efter stk. 5 bestemte referenceår eller -periode, ganget med fem. Bilag I-parter, for hvem ændringer i arealanvendelse og skovbrug udgjorde en nettokilde til drivhusgasemissioner i 1990, medregner, ved beregningen af deres tildelte mængde, i deres emissioner for referenceåret eller -perioden 1990 deres samlede antropogene emissioner udtrykt i kuldioxidækvivalenter fra kilder minus optag gennem dræn i 1990, der skyldes ændringer i arealanvendelse.

8. Alle bilag I-parter må anvende 1995 som referenceår for hydrofluorcarboner, perfluorcarboner og svovlhexafluorid med henblik på den i stk. 7 nævnte beregning.

9. Forpligtelserne i de efterfølgende perioder for bilag I-parter fastsættes i ændringer til bilag B til denne protokol, som skal godkendes i overensstemmelse med artikel 21, stk. 7.

Parts-konferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, begynder mindst syv år før udløbet af den første forpligtelsesperiode som nævnt i stk. 1 at tage disse forpligtelser op til overvejelse.

10. Reduktionsenheder eller dele af en tildelt mængde, som en part erhverver fra en anden part i overensstemmelse med artikel 6 og artikel 17, lægges til den mængde, der er tildelt den erhvervende part.

11. Reduktionsenheder eller dele af en tildelt mængde, som en part overdrager til en anden part i overensstemmelse med artikel 6 og i artikel 17, trækkes fra den mængde, der er tildelt den overdragende part.

12. Godkendte emissionsreduktioner, som en part erhverver fra en anden part i overensstemmelse med artikel 12, lægges til den mængde, der er tildelt den erhvervende part.

13. Såfremt emissionerne i en bilag I-part i en forpligtelsesperiode er mindre end den mængde, denne part er tildelt efter denne artikel, lægges differencen på anmodning af den pågældende part til den mængde, som parten er tildelt for de efterfølgende forpligtelsesperioder.

14. Hver bilag I-part stræber mod at opfylde forpligtelserne i stk. 1 på en sådan måde, at negative sociale, miljømæssige og økonomiske virkninger for udviklingslandsparter, navnlig de i konventionens artikel 4, stk. 8 og 9, omhandlede parter, begrænses mest muligt. I overensstemmelse med partskonferencens relevante beslutninger vedrørende gennemførelsen af de nævnte stykker overvejer partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, på sin første samling, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for i videst muligt omfang at begrænse de negative virkninger af klimaændringer og/eller af modforanstaltninger for de i de pågældende stykker omhandlede parter. Blandt de emner, der skal overvejes, er etablering af finansiering, forsikring og overførsel af teknologi.

#### Artikel 4

1. Bilag I-parter, som har truffet aftale om at opfylde deres forpligtelser efter artikel 3 i fællesskab, anses for at have opfyldt disse forpligtelser, såfremt den samlede mængde af deres sammenlagte antropogene emissioner udtrykt i kuldioxidækvivalenter af drivhusgasserne i bilag A ikke overstiger deres tildelte mængder, beregnet i henhold til deres kvantitative emissionsbegrænsnings- og -reduktionsforpligtelser som anført i bilag B samt i overensstemmelse med artikel 3. Det respektive

emissionsniveau, der er tildelt hver af aftalens parter, angives i den pågældende aftale.

2. Parterne i en sådan aftale giver sekretariatet meddelelse om aftalens vilkår den dag, de deponerer deres instrumenter for ratifikation, accept, godkendelse eller tiltrædelse af protokollen. Sekretariatet informerer dernæst konventionens parter og signatarer om aftalens vilkår.

3. Aftalen forbliver i kraft i hele den forpligtelsesperiode, der er angivet i artikel 3, stk. 7.

4. Såfremt parter, der handler i fællesskab, gør dette inden for rammerne af og sammen med en regional organisation for økonomisk integration, berører eventuelle ændringer i sammensætningen af organisationen efter vedtagelsen af denne protokol ikke gældende forpligtelser i henhold til denne protokol. Ændringer i sammensætningen af organisationen berører kun forpligtelser i henhold til artikel 3, som vedtages efter den pågældende ændring.

5. Såfremt parterne i en sådan aftale ikke opnår den fastsatte samlede mængde af deres emissionsreduktioner, er hver part i aftalen ansvarlig for sit eget emissionsniveau som anført i den pågældende aftale.

6. Såfremt parter, der handler i fællesskab, gør dette inden for rammerne af og sammen med en regional organisation for økonomisk integration, som selv er part i denne protokol, er hvert enkelt medlemsland af den pågældende regionale organisation for økonomisk integration hver for sig og sammen med den regionale organisation for økonomisk integration, der handler i overensstemmelse med artikel 24, ansvarlig for sit eget emissionsniveau som meddelt efter denne artikel, såfremt det fastsatte samlede niveau for deres emissionsreduktioner ikke opnås.

#### Artikel 5

1. Hver bilag I-part skal senest et år før begyndelsen af den første forpligtelsesperiode have fastlagt et nationalt system til beregning af antropogene emissioner fra kilder og optag gennem dræn af alle drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen. Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, fastlægger på sin første samling retningslinjer for sådanne nationale systemer, med angivelse af de i stk. 2 omhandlede metoder.

2. Til beregning af antropogene emissioner fra kilder og optag gennem dræn af alle drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, anvendes de metoder, der er accepte-

ret af Det Mellemstatslige Panel for Klimaændringer og vedtaget af partskonferencen på dennes tredje samling. Anvendes disse metoder ikke, foretages der passende justeringer efter de metoder, der er vedtaget på den første samling for partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol. På grundlag af arbejdet i bl.a. Det Mellemstatslige Panel for Klimaændringer og rådgivning fra Hjælpeorganet for Videnskabelig og Teknologisk Rådgivning skal partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, regelmæssigt gennemgå og efter behov revidere sådanne metoder og justeringer, idet den tager fuldt hensyn til alle relevante beslutninger, der er truffet af partskonferencen. Enhver revision af metoderne eller justeringer anvendes kun til at kontrollere overholdelsen af forpligtelserne efter artikel 3 for forpligtelsesperioder, der er vedtaget efter den pågældende revision.

3. De globale opvarmningspotentialer, der anvendes til at beregne kuldioxidækvivalensen af antropogene emissioner fra kilder og optag gennem dræn af drivhusgasser i bilag A, er de potentialer, der er accepteret af Det Mellemstatslige Panel for Klimaændringer og vedtaget af partskonferencen på dennes tredje samling. På grundlag af arbejdet i bl.a. Det Mellemstatslige Panel for Klimaændringer og rådgivning fra Hjælpeorganet for Videnskabelig og Teknologisk Rådgivning skal partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, regelmæssigt gennemgå og efter behov revidere det globale opvarmningspotentiale for hver af disse drivhusgasser, idet den tager fuldt hensyn til alle relevante beslutninger, der er truffet af partskonferencen. Enhver revision af et globalt opvarmningspotentiale anvendes kun på forpligtelser efter artikel 3 for forpligtelsesperioder, der er vedtaget efter den pågældende revision.

#### Artikel 6

1. Enhver bilag I-part kan for at opfylde sine forpligtelser efter artikel 3 til eller fra enhver af de andre af disse parter overdrage eller erhverve reduktionsenheder, der er et produkt af projekter, som har til formål at reducere antropogene emissioner fra kilder eller at øge antropogene optag gennem dræn af drivhusgasser i en hvilken som helst sektor af økonomien, såfremt:

- a) det pågældende projekt er godkendt af de involverede parter
- b) det pågældende projekt medfører en reduktion af emissioner fra kilder eller en forøgelse af optag gennem dræn, som ligger ud over den reduktion, der ellers ville være opnået
- c) parten ikke erhverver reduktionsenheder, hvis den ikke overholder sine forpligtelser efter artikel 5 og 7, og



d) erhvervelsen af reduktionsenheder er et supplement til de nationale foranstaltninger, der har til formål at opfylde forpligtelserne efter artikel 3.

2. Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, kan på sin første samling eller snarest muligt derefter udarbejde mere udførlige retningslinjer for gennemførelsen af denne artikel, herunder retningslinjer for verifikation og rapportering.

3. En bilag I-part kan bemyndige juridiske personer til, på partens eget ansvar, at deltage i handlinger, der fører til frembringelse, overdragelse eller erhvervelse af reduktionsenheder i henhold til denne artikel.

4. Såfremt der i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i artikel 8 rejses tvivl om en bilag I-parts opfyldelse af kravene i nærværende artikel, kan overdragelser og erhvervelser af reduktionsenheder fortsat finde sted, efter at tvivlsspørgsmålet er rejst, forudsat at en part ikke anvender de pågældende reduktionsenheder til at opfylde sine forpligtelser efter artikel 3, før alle tvivlsspørgsmål om opfyldelse af kravene er afgjort.

#### Artikel 7

1. Hver bilag I-part skal i sin årlige opgørelse over antropogene emissioner fra kilder og optag gennem dræn af drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, indgive i overensstemmelse med partskonferencens relevante beslutninger, anføre de supplerende oplysninger, der kræves til at fastslå, at artikel 3 overholdes. Disse oplysninger fastsættes i overensstemmelse med stk. 4.

2. Hver bilag I-part skal i sine nationale meddelelser, der indgives i henhold til konventionens artikel 12, anføre de supplerende oplysninger, der kræves til at bevise, at den opfylder sine forpligtelser efter denne protokol. Disse oplysninger fastsættes i overensstemmelse med stk. 4.

3. Hver bilag I-part indgiver hvert år de oplysninger, der kræves efter stk. 1, begyndende med den første opgørelse, der i henhold til konventionen skal indgives i det første år af forpligtelsesperioden, efter at denne protokol er trådt i kraft for den pågældende part. Hver bilag I-part indgiver de oplysninger, der kræves efter stk. 2, som en del af den første nationale meddelelse, der skal indgives i henhold til konventionen, efter at denne protokol er trådt i kraft for den pågældende part, og efter at der er vedtaget retningslinjer som omhandlet i stk. 4. Den hyppighed, hvormed der skal indgives oplysninger efter denne artikel, fastsættes af partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, idet den tager hensyn til de tidsplaner for indgivelse af nationale meddelelser, som partskonferencen måtte have vedtaget.

4. Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, skal på sin første samling vedtage retningslin-

jer, og regelmæssigt derefter revurdere disse retningslinjer, for udarbejdelsen af de oplysninger, der kræves efter denne artikel, idet den tager hensyn til de af partskonferencen vedtagne retningslinjer for udarbejdelse af nationale meddelelser fra bilag I-parterne. Endvidere vedtager partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, forud for den første forpligtelsesperiode nærmere bestemmelser om, hvordan der skal gøres regnskab over tildelte mængder.

#### Artikel 8

1. De oplysninger, som hver bilag I-part indgiver i henhold til artikel 7, granskes af ekspertgrupper i medfør af partskonferencens relevante beslutninger og i overensstemmelse med de retningslinjer, som partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, har vedtaget efter stk. 4 med dette formål for øje. De oplysninger, som hver bilag I-part indgiver i henhold til artikel 7, stk. 1, granskes som en del af den årlige sammenstilling af og regnskab over emissioner og tildelte mængder. Desuden granskes de oplysninger, som hver bilag I-part indgiver i henhold til artikel 7, stk. 2, som en del af vurderingen af meddelelser.

2. Ekspertgrupperne samordnes af sekretariatet og består af eksperter, der er udvalgt blandt de af konventionens parter udpegede personer og i givet fald af mellemstatslige organisationer, i overensstemmelse med de retningslinjer, partskonferencen har fastlagt med dette formål for øje.

3. Granskningsprocessen skal give en grundig og fyldestgørende teknisk vurdering af alle aspekter ved en parts gennemførelse af denne protokol. Ekspertgrupperne udarbejder en rapport til partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, hvori de vurderer gennemførelsen af den pågældende parts forpligtelser og påpeger potentielle problemer ved og faktorer, der kan påvirke opfyldelsen af forpligtelserne. Disse rapporter rundsendes af sekretariatet til alle konventionens parter. Sekretariatet optegner de tvivlsspørgsmål vedrørende gennemførelsen, der er angivet i rapporterne, så de kan undersøges nærmere af partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol.

4. Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, skal på sin første samling vedtage og regelmæssigt derefter revurdere retningslinjerne for ekspertgruppernes granskning af gennemførelsen, idet den tager hensyn til partskonferencens relevante beslutninger.

5. Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, gennemgår med bistand fra Hjælpeorganet for

Konventionens Gennemførelse og i givet fald fra Hjælpeorganet for Videnskabelig og Teknologisk Rådgivning:

- a) de oplysninger, der indgives af parterne i henhold til artikel 7, og ekspertgruppernes rapporter om disse oplysninger, udarbejdet i henhold til denne artikel, og
- b) de tvivlsspørgsmål vedrørende gennemførelsen af konventionen, sekretariatet har optegnet i henhold til stk. 3, såvel som eventuelle spørgsmål, der måtte blive stillet af parterne.

6. Ud fra sin gennemgang af de i stk. 5 omhandlede oplysninger træffer partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, de beslutninger om eventuelle spørgsmål, der måtte være nødvendige for gennemførelsen af denne protokol.

#### Artikel 9

1. Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, gransker regelmæssigt denne protokol i lyset af de bedste tilgængelige videnskabelige oplysninger og vurderinger af klimaændringer samt disses indflydelse, såvel som i lyset af relevante tekniske, sociale og økonomiske oplysninger. Disse granskninger samordnes med relevante vurderinger i henhold til konventionen, herunder især de undersøgelser, der kræves i konventionens artikel 4, stk. 2, litra d), og artikel 7, stk. 2, litra a). Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, træffer passende foranstaltninger ud fra disse granskninger.

2. Den første granskning finder sted på den anden samling for partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol. Yderligere granskninger finder sted med regelmæssige mellemrum og på passende måde.

#### Artikel 10

Alle parter skal, under hensyn til deres fælles, men differentierede ansvar og deres særlige nationale og regionale udviklingsprioriteter, mål og omstændigheder, idet de ikke indfører nye forpligtelser for parter, der ikke er opført i bilag I, men på ny bekræfter de eksisterende forpligtelser i konventionens artikel 4, stk. 1, og fortsat fremmer opfyldelsen af disse forpligtelser med henblik på at nå en bæredygtig udvikling, under hensyn til konventionens artikel 4, stk. 3, 5 og 7:

- a) hvor det er relevant og i størst mulig udstrækning opstille omkostningseffektive nationale og i givet fald regionale programmer til forbedring af kvaliteten af lokale emissionsfaktorer, aktivitetsdata og/eller modeller, der afspejler den enkelte parts socioøkonomiske forhold, med henblik på

udarbejdelse og jævnlig ajourføring af nationale opgørelser over antropogene emissioner fra kilder og optag gennem dræn af drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, idet parterne anvender sammenlignelige metoder, der vedtages af partskonferencen, og som er i overensstemmelse med de retningslinjer for nationale meddelelser, der er vedtaget af partskonferencen

- b) opstille, gennemføre, offentliggøre og jævnligt ajourføre nationale og i givet fald regionale programmer for foranstaltninger til at imødegå klimaændringer samt foranstaltninger til at fremme en hensigtsmæssig tilpasning til klimaændringer:

- i) sådanne programmer kan bl.a. vedrøre energi-, transport- og industrisektorerne såvel som landbrug, skovbrug og affaldshåndtering; desuden vil tilpasningsteknologier og metoder til forbedring af fysisk planlægning kunne forbedre tilpasningen til klimaændringer

- ii) bilag I-parter indgiver oplysninger om foranstaltninger efter denne protokol, herunder nationale programmer, i overensstemmelse med artikel 7; og andre parter søger i givet fald i deres nationale meddelelser at anføre oplysninger om programmer med foranstaltninger, som den pågældende part mener bidrager til at imødegå klimaændringer og deres negative virkninger, herunder reduktion af stigningerne i drivhusgasemissioner og forøgelse af optaget gennem dræn samt kapacitetsopbygning og tilpasningsforanstaltninger

- c) samarbejde om at fremme effektive metoder til at udvikle, anvende og videreformidle miljørigtige teknologier, know-how, fremgangsmåder og processer af betydning for klimaændringer og træffe de videst mulige foranstaltninger til alt efter omstændighederne at fremme, lette og finansiere overførslen af eller adgangen til disse ressourcer, særlig for udviklingslandene, herunder udarbejdelse af politikker og programmer for effektiv overførsel af miljørigtige teknologier, som ejes eller forvaltes af det offentlige, samt skabelse af et gunstigt miljø for den private sektor med henblik på at fremme og forbedre adgangen til og overførslen af miljørigtige teknologier

- d) samarbejde om videnskabelig og teknisk forskning og fremme vedligeholdelse og udvikling af systematiske observationssystemer og udvikling af dataarkiver med henblik på at reducere usikkerhederne i relation til klimasystemet, de negative virkninger af klimaændringerne og de økonomiske og sociale konsekvenser af de forskellige modforanstaltninger, og fremme udviklingen og styrkelsen af egen kapacitet og egne muligheder for at deltage i internationale og mellemstatslige tiltag, programmer og netværker for forskning og systematisk observation, under hensyn til konventionens artikel 5

- e) samarbejde om og fremme, på internationalt plan og i givet fald via eksisterende organer, udvikling og gennemførelse af undervisnings- og uddannelsesprogrammer, herunder styrkelse af national kapacitetsopbygning, især menneskelig og institutionel kapacitet og udveksling eller udstationering af personale, som kan uddanne eksperter på dette område, navnlig for udviklingslandene, og på nationalt plan bevidstgøre offentligheden om klimaændringer og give den adgang til oplysninger herom; der bør udvikles passende metoder til at gennemføre disse aktiviteter gennem konventionens relevante organer, under hensyn til konventionens artikel 6
- f) i deres nationale meddelelser anføre oplysninger om programmer og aktiviteter, der iværksættes i henhold til denne artikel i overensstemmelse med partskonferencens relevante beslutninger
- g) ved opfyldelsen af forpligtelserne i denne artikel tage fuldt hensyn til konventionens artikel 4, stk. 8.

#### Artikel 11

1. Ved gennemførelsen af artikel 10 tager parterne hensyn til konventionens artikel 4, stk. 4, 5, 7, 8 og 9.
2. I forbindelse med gennemførelsen af konventionens artikel 4, stk. 1, i overensstemmelse med konventionens artikel 4, stk. 3, og artikel 11, og gennem den eller de instanser, der står for driften af konventionens finansieringsmekanisme, skal industrilandsparterne og andre industrialiserede parter i konventionens bilag II:
- a) tilvejebringe nye og yderligere finansielle ressourcer for at dække de godkendte, samlede omkostninger, som udviklingslandsparterne pådrager sig i bestræbelserne på at fremme opfyldelsen af eksisterende forpligtelser efter konventionens artikel 4, stk. 1, litra a), som er omfattet af artikel 10, litra a), og
- b) endvidere tilvejebringe sådanne finansielle ressourcer, herunder til overførsel af teknologi, som udviklingslandsparterne skal bruge for at dække de godkendte, samlede ekstraomkostninger ved at fremme opfyldelsen af eksisterende forpligtelser efter konventionens artikel 4, stk. 1, som er omfattet af artikel 10, og som er aftalt mellem en udviklingslandspart og den eller de internationale instanser, der er omhandlet i konventionens artikel 11, i overensstemmelse med den artikel.

Ved opfyldelsen af disse eksisterende forpligtelser tages der hensyn til, at tilførslen af midler skal være tilstrækkelig og for-

udsigelig, samt at byrden bør fordeles passende mellem industrilandsparterne. De retningslinjer for den eller de instanser, som har ansvaret for konventionens finansieringsmekanisme, der er anført i partskonferencens relevante beslutninger, herunder beslutninger truffet før vedtagelsen af denne protokol, gælder med de fornødne ændringer også for bestemmelserne i dette stykke.

3. Industrilandsparter og andre industrialiserede parter i konventionens i bilag II kan også gennem bilaterale, regionale eller andre multilaterale kanaler tilvejebringe finansielle ressourcer og udviklingslandspart får del i sådanne ressourcer med henblik på at gennemføre artikel 10.

#### Artikel 12

1. En mekanisme for bæredygtig udvikling oprettes hermed.
2. Formålet med mekanismen for bæredygtig udvikling er at hjælpe parter, der ikke er opført i bilag I, med at nå en bæredygtig udvikling og med at bidrage til konventionens endemål samt at hjælpe parter, der er opført i bilag I, med at opfylde deres kvantitative emissionsbegrænsninger og reduktionsforpligtelser efter artikel 3.
3. Mekanismen for bæredygtig udvikling indebærer, at:
- a) parter, der ikke er opført i bilag I, vil nyde fordel af projektaktiviteter, der munder ud i godkendte emissionsreduktioner
- b) parter, der er opført i bilag I, kan anvende de godkendte emissionsreduktioner, der opnås gennem sådanne projektaktiviteter, til at bidrage til at opfylde en del af deres kvantitative emissionsbegrænsninger og reduktionsforpligtelser efter artikel 3, som fastsat af partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol.
4. Mekanismen for bæredygtig udvikling sorterer under partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, og den følger dennes retningslinjer og overvåges af en bestyrelse for mekanismen for bæredygtig udvikling.
5. De emissionsreduktioner, der opnås gennem hver projektaktivitet, godkendes af operationelle instanser, som udpeges af partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, på grundlag af:

- a) frivillig deltagelse, der er godkendt af hver af de pågældende parter
- b) reelle, målelige og langsigtede fordele med hensyn til imødegåelse af klimaændringer
- c) emissionsreduktioner, der ligger ud over, hvad der ville være opnået, hvis den godkendte projektaktivitet ikke var blevet udført.

6. Mekanismen for bæredygtig udvikling skal efter behov bistå med at tilvejebringe finansiering af godkendte projektaktiviteter.

7. Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, opstiller på sin første samling metoder og procedurer med det formål at sikre gennemsigtighed, effektivitet og ansvarlighed gennem uafhængig revision og verifikation af projektaktiviteter.

8. Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, sikrer, at en del af indtægterne fra godkendte projektaktiviteter anvendes til at dække administrationsomkostninger samt til at hjælpe udviklingslandsparter, der er særligt sårbare overfor de negative virkninger af klimaændringer, med at dække deres tilpasningsomkostninger.

9. Deltagelse i mekanismen for bæredygtig udvikling, herunder i de i stk. 3, litra a), nævnte aktiviteter og erhvervelse af godkendte emissionsreduktioner, er åben for private og/eller offentlige instanser, og er underlagt de retningslinjer, der måtte blive fastlagt af bestyrelsen for mekanismen for bæredygtig udvikling.

10. Godkendte emissionsreduktioner, der opnås i perioden fra 2000 og frem til begyndelsen af den første forpligtelsesperiode, kan indgå i opfyldelsen af forpligtelserne i den første forpligtelsesperiode.

#### Artikel 13

1. Partskonferencen, som er det øverste organ for konventionen, tjener som møde for parterne i denne protokol.

2. Parter i konventionen, som ikke er parter i denne protokol, kan deltage som observatører i forhandlingerne på alle samlinger for partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol. Når partskonferencen tjener som møde for parterne i denne protokol, træffes beslutninger i henhold til denne protokol kun af de parter, der er parter i protokollen.

3. Når partskonferencen tjener som møde for parterne i denne protokol, erstattes alle medlemmer af forretningsudval-

get for partskonferencen, der repræsenterer en part i konventionen, som på det pågældende tidspunkt ikke er part i denne protokol, med et ekstra medlem, som vælges af og blandt parterne i denne protokol.

4. Partskonferencen gør, i sin egenskab af møde for parterne i denne protokol, regelmæssigt status over gennemførelsen af denne protokol og træffer, inden for rammerne af sit mandat, de beslutninger, der kræves til at fremme en effektiv gennemførelse af protokollen. Den udfører de opgaver, den er pålagt i henhold til denne protokol, og

a) på grundlag af alle de oplysninger, den får meddelt i henhold til denne protokols bestemmelser, vurderer den parternes gennemførelse af denne protokol, de samlede virkninger af de foranstaltninger, der træffes i henhold til denne protokol, navnlig de miljømæssige, økonomiske og sociale virkninger, såvel som de samlede konsekvenser heraf, og fremskridtene hen imod opfyldelse af konventionens mål

b) i lyset af målet med konventionen, de erfaringer, der indhentes i forbindelse med gennemførelsen heraf, og udviklingen i den videnskabelige og teknologiske viden, gennemgår den regelmæssigt parternes forpligtelser i henhold til denne protokol, idet den tager behørigt hensyn til de undersøgelser, der kræves i konventionens artikel 4, stk. 2, litra d), og artikel 7, stk. 2, og overvejer og vedtager i denne henseende regelmæssige rapporter om gennemførelsen af denne protokol

c) den fremmer og letter udvekslingen af oplysninger om de foranstaltninger, parterne træffer for at imødegå klimaændringer og virkningerne heraf, under hensyntagen til parternes forskellige vilkår, ansvar og muligheder samt deres respektive forpligtelser i henhold til denne protokol

d) på anmodning af to eller flere parter fremmer den samordningen af foranstaltninger, som disse træffer for at imødegå klimaændringer og virkningerne heraf, under hensyntagen til parternes forskellige vilkår, ansvar og muligheder samt deres respektive forpligtelser i henhold til denne protokol

e) i overensstemmelse med konventionens mål og bestemmelserne i denne protokol, og idet den tager fuldt hensyn til de relevante beslutninger, der træffes af partskonferencen, fremmer og leder den udvikling og regelmæssig videreudvikling af sammenlignelige metoder til en effektiv gennemførelse af denne protokol, som godkendes af partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol

f) den fremkommer med henstillinger om alle spørgsmål af betydning for gennemførelsen af denne protokol

g) den søger at mobilisere yderligere finansielle ressourcer i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2

h) den opretter de hjælpeorganer, der skønnes nødvendige til gennemførelsen af denne protokol

i) den kan anmode om og benytte kompetente internationale organisationers og mellemstatslige og ikke-statslige organers tjenester og bistand samt de oplysninger, de tilvejebringer

j) den udøver andre funktioner, der måtte kræves til gennemførelsen af denne protokol, og overvejer opgaver, den pålægges som følge af en beslutning, der træffes af partskonferencen.

5. Forretningsordenen for partskonferencen og konventionens finansielle procedurer anvendes med de fornødne ændringer i henhold til denne protokol, medmindre andet er vedtaget ved konsensus af partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol.

6. Den første samling for partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, indkaldes af sekretariatet i forbindelse med den første samling for partskonferencen, der skal afholdes efter datoen for denne protokols ikrafttræden. Efterfølgende ordinære samlinger for partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, afholdes hvert år og i forbindelse med ordinære samlinger for partskonferencen, medmindre andet fastsættes af partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol.

7. Ekstraordinære samlinger for partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, afholdes på et hvilket som helst tidspunkt, som partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, måtte skønne nødvendigt, eller på skriftlig anmodning af en af parterne, forudsat at denne anmodning, senest seks måneder efter, at parterne er blevet underrettet herom af sekretariatet, støttes af mindst en tredjedel af dem.

8. De Forenede Nationer, dets særorganisationer og Det Internationale Atomenergiagentur såvel som enhver medlemsstat deraf eller observatører dertil, som ikke er part i konventionen, kan som observatører være repræsenteret på samlingerne for partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol. Ethvert organ eller agentur, det være sig nationalt eller internationalt, statsligt eller ikke-statsligt, som har kompetence på områder, der henhører under denne protokol, og som har underrettet sekretariatet om, at det som observatør ønsker at lade sig repræsentere ved en samling for partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, kan få adgang, medmindre mindst en tredjedel af de tilstedeværende parter gør indsigelse herimod. Observatørers adgang til og deltagelse i samlinger finder sted i henhold til forretningsordenen, som anført i stk. 5.

#### Artikel 14

1. Det ved konventionens artikel 8 oprettede sekretariat tjener som sekretariat for denne protokol.

2. Konventionens artikel 8, stk. 2, om sekretariatets funktioner og konventionens artikel 8, stk. 3, om de dispositioner, der er truffet for sekretariats arbejde, gælder med de fornødne ændringer også for denne protokol. Sekretariatet varetager derudover de funktioner, det får overdraget efter denne protokol.

#### Artikel 15

1. Hjælpeorganet for Videnskabelig og Teknologisk Rådgivning og Hjælpeorganet for Konventionens Gennemførelse, der er oprettet ved konventionens artikel 9 og 10, tjener henholdsvis som hjælpeorgan for videnskabelig og teknologisk rådgivning og som hjælpeorgan for gennemførelse af denne protokol. De bestemmelser, der vedrører disse to organers funktion efter konventionen, gælder med de fornødne ændringer også for denne protokol. Samlingerne for møderne i hjælpeorganet for videnskabelig og teknologisk rådgivning og hjælpeorganet for gennemførelse af denne protokol afholdes i forbindelse med møderne i henholdsvis Hjælpeorganet for Videnskabelig og Teknologisk Rådgivning og Hjælpeorganet for Konventionens Gennemførelse.

2. Parter i konventionen, som ikke er parter i denne protokol, kan deltage som observatører i forhandlingerne på alle samlinger for hjælpeorganerne. Når hjælpeorganerne tjener som hjælpeorganer for denne protokol, kan beslutninger, der træffes efter denne protokol, kun træffes af parterne i denne protokol.

3. Når hjælpeorganerne, der er oprettet ved konventionens artikel 9 og 10, udøver deres funktioner i forbindelse med forhold, der vedrører denne protokol, erstattes alle medlemmer af forretningsudvalgene for disse hjælpeorganer, der repræsenterer en part i konventionen, men som på det pågældende tidspunkt ikke er part i denne protokol, med et ekstra medlem, som vælges af og blandt parterne i denne protokol.

#### Artikel 16

Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, overvejer snarest muligt, hvordan den i konventionens artikel 13 omhandlede multilaterale høringsproceder kan anvendes på denne protokol, og ændrer den om nødvendigt i lyset af relevante beslutninger, der måtte træffes af partskonferencen. Alle multilaterale høringsprocesser, der kan finde anvendelse på denne protokol, skal anvendes, uden at dette berører de procedurer og mekanismer, der er indført i overensstemmelse med artikel 18.

#### Artikel 17

Partskonferencen fastsætter de principper, nærmere bestemmelser, regler og retningslinjer, der skal anvendes, navnlig for veri-

fikation, rapportering og regnskabsaflægning i forbindelse med handel med emissioner. Bilag B-parter kan deltage i handel med emissioner for at opfylde deres forpligtelser i henhold til artikel 3. Enhver sådan handel skal være et supplement til nationale foranstaltninger til opfyldelse af kvantitative emissionsreduktioner og reduktionsforpligtelser i henhold til nævnte artikel.

#### Artikel 18

Partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol, godkender på sin første samling passende og effektive procedurer og mekanismer til at fastslå og behandle tilfælde af manglende overholdelse af bestemmelserne i denne protokol, herunder gennem udarbejdelse af en vejledende liste over konsekvenser under hensyn til årsagen, typen, graden og hyppigheden af manglende overholdelse. Procedurer og mekanismer i henhold til denne artikel, som medfører bindende konsekvenser, vedtages ved en ændring til denne protokol.

#### Artikel 19

Bestemmelserne i konventionens artikel 14 om bilæggelse af tvister gælder med de fornødne ændringer også for denne protokol.

#### Artikel 20

1. Enhver part kan foreslå ændringer til denne protokol.
2. Ændringer til denne protokol vedtages på en ordinær samling for partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol. Teksten til enhver ændring, der foreslås til denne protokol, meddeles parterne af sekretariatet mindst seks måneder inden den samling, hvorpå ændringen foreslås vedtaget. Sekretariatet sender ligeledes teksten til de foreslåede ændringer til konventionens parter og signatarer samt, til orientering, til depositaren.
3. Parterne sparer sig ingen anstrengelser for at nå til enighed ved konsensus om enhver foreslået ændring til denne protokol. Hvis alle bestræbelser på at opnå konsensus er udtømt, og der ikke er nået til enighed, vedtages ændringen, som en sidste udvej, med et flertal på tre fjerdedele af de tilstedeværende og stemmeafgivende parter. Sekretariatet sender den vedtagne ændring til depositaren, som rundsender den til samtlige parter med henblik på disses accept.
4. Instrumenter for accept af en ændring deponeres hos depositaren. En ændring, der vedtages i overensstemmelse med stk. 3, træder i kraft for de parter, der har accepteret den, på

den 90. dag efter datoen for depositarens modtagelse af et acceptinstrument fra mindst tre fjerdedele af parterne i denne protokol.

5. En ændring træder i kraft for enhver anden part på den 90. dag efter den pågældende parts deponering hos depositaren af sit instrument for accept af den pågældende ændring.

#### Artikel 21

1. Bilag til denne protokol er en integrerende del heraf, og medmindre andet er udtrykkeligt anført, er enhver henvisning til denne protokol ligeledes en henvisning til bilagene hertil. Bilag, der vedtages efter denne protokols ikrafttræden, begrænses til lister, formularer og andet beskrivende materiale af videnskabelig, teknisk, proceduremæssig eller administrativ art.
2. Enhver part kan fremsætte forslag til bilag til denne protokol og foreslå ændringer til bilag til denne protokol.
3. Bilag til denne protokol samt ændringer til bilag til denne protokol vedtages på en ordinær samling for partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne protokol. Teksten til ethvert foreslået bilag eller ændring til et bilag til denne protokol meddeles parterne af sekretariatet mindst seks måneder inden det møde, hvorpå det foreslås vedtaget. Sekretariatet sender ligeledes teksten til det foreslåede bilag eller ændring til et bilag til konventionens parter og signatarer samt, til orientering, til depositaren.
4. Parterne sparer sig ingen anstrengelser for at nå til enighed ved konsensus om ethvert foreslået bilag eller ændring til bilag. Hvis alle bestræbelser på at opnå konsensus er udtømt, og der ikke nås til enighed, vedtages bilaget eller ændringen til et bilag, som en sidste udvej, med et flertal på tre fjerdedele af de tilstedeværende og stemmeafgivende parter. Sekretariatet sender det vedtagne bilag eller ændring til et bilag til depositaren, som rundsender det til samtlige parter med henblik på disses accept.
5. Et bilag eller en ændring til et bilag, bortset fra bilag A eller B, der er vedtaget eller ændret i overensstemmelse med stk. 3 og 4, træder i kraft for alle parterne i denne protokol seks måneder efter, at depositaren har underrettet parterne om vedtagelsen af bilaget eller ændringen til bilaget, dog ikke for parter, som inden for den nævnte frist skriftligt har underrettet depositaren om, at de ikke godkender bilaget eller ændringen til bilaget. Bilaget eller ændringen til bilaget træder i kraft for parter, som trækker deres meddelelse om ikke-godkendelse tilbage, på den 90. dag efter datoen for depositarens modtagelse af tilbagetrækningen af meddelelsen om ikke-godkendelse.

6. Hvis vedtagelse af et bilag eller en ændring til et bilag indebærer en ændring af denne protokol, træder bilaget eller ændringen til et bilag først i kraft, når ændringen til denne protokol træder i kraft.

7. Ændringer til bilag A og B til denne protokol vedtages og træder i kraft i efter proceduren i artikel 20. Dog kan eventuelle ændringer til bilag B kun vedtages med skriftligt samtykke fra den pågældende part.

#### Artikel 22

1. Hver part har én stemme, jf. dog stk. 2.

2. Regionale organisationer for økonomisk integration tildeles, til udøvelse af deres stemmeret på områder, der henhører under deres kompetence, et antal stemmer svarende til antallet af de af deres medlemsstater, der er parter i denne protokol. Disse organisationer anvender ikke deres stemmeret, såfremt deres medlemsstater anvender deres stemmeret, og vice versa.

#### Artikel 23

Generalsekretæren for De Forenede Nationer er depositar for denne protokol.

#### Artikel 24

1. Denne protokol er åben for undertegnelse og forelægges til ratifikation, accept eller godkendelse af stater og organisationer for økonomisk integration, der er parter i konventionen. Den er åben for undertegnelse i De Forenede Nationers hovedkvarter i New York fra den 16. marts 1998 til den 15. marts 1999. Denne protokol er åben for tiltrædelse fra dagen efter den dato, hvor den lukkes for undertegnelse. Ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenterne deponeres hos depositaren.

2. Enhver regional organisation for økonomisk integration, som bliver part i denne protokol, uden at nogen af den pågældende organisations medlemsstater selv er part i protokollen, er bundet af alle de i denne protokol fastsatte forpligtelser. Hvis en eller flere medlemsstater af en sådan organisation er part i denne protokol, afgør organisationen og dens medlemsstater fordelingen af deres respektive arbejdsområder, for så vidt angår opfyldelsen af deres forpligtelser i medfør af protokollen. I tilfælde af denne art er organisationen og medlemsstaterne ikke berettiget til at udøve deres rettigheder i medfør af denne protokol samtidigt.

3. Regionale organisationer for økonomisk integration angiver i deres ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenter omfanget af deres kompetence på de områder, der er omfattet af denne protokol. Disse organisationer medde-

ler ligeledes depositaren, som derefter meddeler parterne, enhver væsentlig ændring i omfanget af deres kompetence.

#### Artikel 25

1. Denne protokol træder i kraft på den 90. dag efter den dato, hvor mindst 55 parter i konventionen, herunder bilag I-parter, som tilsammen tegnede sig for mindst 55 procent af bilag I-parternes samlede kuldioxidemissioner i 1990, har deponeret deres ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument.

2. Med henblik på denne artikel betyder »bilag I-parternes samlede kuldioxidemissioner i 1990« den mængde, som bilag I-parterne på eller inden datoen for vedtagelsen af denne protokol har meddelt i deres første nationale meddelelse forelagt i henhold til konventionens artikel 12.

3. For hver stat eller regional organisation for økonomisk integration, som ratificerer, accepterer, godkender eller tiltræder denne protokol, efter at de i stk. 1 anførte betingelser for ikrafttræden er opfyldt, træder denne protokol i kraft på den 90. dag efter den dato, hvor den pågældende stat eller regionale organisation for økonomisk integration har deponeret sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument.

4. Med henblik på denne artikel kan intet instrument, der deponeres af en regional organisation for økonomisk integration, føjes til de instrumenter, som medlemsstater af den nævnte organisation allerede har deponeret.

#### Artikel 26

Der må ikke tages forbehold over for denne protokol.

#### Artikel 27

1. Efter udløbet af en frist på tre år at regne fra datoen for denne protokols ikrafttræden for en part kan den pågældende part når som helst opsigte denne protokol ved skriftlig meddelelse til depositaren.

2. Enhver opsigelse får virkning efter udløbet af en frist på et år efter datoen for depositarens modtagelse heraf eller på en hvilken som helst anden senere dato, som måtte være anført i opsigelsesmeddelelsen.

3. Enhver part, som har opsagt konventionen, vil ligeledes blive betragtet som havende opsagt denne protokol.

*Artikel 28*

Originaleksemplaret af denne protokol, hvis arabiske, engelske, franske, kinesiske, russiske og spanske versioner er lige autentiske, deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær.

UDFÆRDIGET i Kyoto, den 11. december 1997.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede, som er behørigt bemyndiget hertil, undertegnet denne protokol på de angivne datoer.

\_\_\_\_\_



## BILAG A

**Drivhusgasser**

Kuldioxid (CO<sub>2</sub>)

Methan (CH<sub>4</sub>)

Nitrogenoxid (N<sub>2</sub>O)

Hydrofluorcarboner (HFC)

Perfluorcarboner (PFC)

Svovlhexafluorid (SF<sub>6</sub>)

**Sektorer/kildekategorier***Energi*

## Brændstofforbrænding

Energiindustri

Fremstillings- og anlægsindustri

Transport

Andre sektorer

Andet

## Flygtige emissioner fra brændsler

Fast brændsel

Olie og naturgas

Andet

*Industriprocesser*

Mineralprodukter

Kemisk industri

Metalproduktion

Anden produktion

Produktion af halogenerede carbonhydrider og svovlhexafluorid

Forbrug af halogenerede carbonhydrider og svovlhexafluorid

Andet

*Brug af opløsningsmidler og andre stoffer**Landbrug*

Tarmgæring

Gødningshåndtering

Risdyrkning

Landbrugsjorde

Foreskreven afbrænding af savanne

Markafbrænding af rester af landbrugsafgrøder

Andet

*Affald*

Deponering af fast affald

Spildevandshåndtering

Affaldsforbrænding

Andet

---

## BILAG B

**Kvantitativ emissionsbegrænsning eller reduktionsforpligtelse**

(procent i forhold til referenceår eller -periode)

Australien 108	Liechtenstein 92
Østrig 92	Litauen* 92
Belgien 92	Luxembourg 92
Bulgarien* 92	Monaco 92
Canada 94	Nederlandene 92
Kroatien* 95	New Zealand 100
Den Tjekkiske Republik* 92	Norge 101
Danmark 92	Polen* 94
Estland* 92	Portugal 92
Det Europæiske Fællesskab 92	Rumænien* 92
Finland 92	Den Russiske Føderation* 100
Frankrig 92	Slovakiet* 92
Tyskland 92	Slovenien* 92
Grækenland 92	Spanien 92
Ungarn* 94	Sverige 92
Island 110	Schweiz 92
Irland 92	Ukraine* 100
Italien 92	Det Forenede Kongerige 92
Japan 94	USA 93
Letland* 92	

---

\* Lande med overgangsøkonomi.

## BILAG II

**Oversigt over kvantitative emissionsbegrænsnings- og reduktionsforpligtelser med henblik på fastsættelse af de respektive emissionsniveauer, som er tildelt Fællesskabet og dets medlemsstater i henhold til Kyoto-protokollens artikel 4**

	Kvantitative emissionsreduktionsforpligtelser som fastsat i bilag B til Kyoto-protokollen (procent i forhold til referenceår eller -periode)
Det Europæiske Fællesskab	92 %
	Kvantitative emissionsbegrænsnings- og reduktionsforpligtelser som vedtaget i henhold til Kyoto-protokollens artikel 4, stk. 1 (procent i forhold til referenceår eller -periode)
Belgien	92,5 %
Danmark	79 %
Tyskland	79 %
Grækenland	125 %
Spanien	115 %
Frankrig	100 %
Irland	113 %
Italien	93,5 %
Luxembourg	72 %
Nederlandene	94 %
Østrig	87 %
Portugal	127 %
Finland	100 %
Sverige	104 %
Det Forenede Kongerige	87,5 %

## BILAG III

**Erklæring fra Det Europæiske Fællesskab i henhold til Kyoto-protokollens artikel 24, stk. 3**

Følgende stater er i øjeblikket medlemmer af Det Europæiske Fællesskab: Kongeriget Belgien, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Irland, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige, Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland. Det Europæiske Fællesskab erklærer, at det i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1, har kompetence til at indgå internationale aftaler og opfylde de forpligtelser, de medfører, når de bidrager til bestræbelserne på at nå følgende mål:

- bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten
- beskyttelse af menneskers sundhed
- forsigtig og rationel udnyttelse af naturressourcerne
- fremme på internationalt plan af foranstaltninger til løsning af de regionale og globale miljøproblemer.

Det Europæiske Fællesskab erklærer, at dets kvantitative forpligtelse til emissionsreduktion i henhold til protokollen vil blive opfyldt ved en indsats fra Fællesskabet og medlemsstaterne, hver især inden for deres respektive beføjelser, og at det allerede har vedtaget retsakter, der forpligter dets medlemsstater på områder, som er omfattet af protokollen.

Det Europæiske Fællesskab vil regelmæssigt forelægge oplysninger om relevante fællesskabsretsakter inden for rammerne af de supplerende oplysninger, der findes i dets nationale meddelelser, der indgives i henhold til konventionens artikel 12, for at godtgøre, at det opfylder sine forpligtelser efter protokollen i henhold til dens artikel 7, stk. 2, og retningslinjerne i forbindelse hermed.

---